

**Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

МАТЕРІАЛИ І ТЕЗИ

Т. 1

**XI Міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених та студентів
24-25 жовтня 2025 року, Одеса**

MUSIC AND CHOREOGRAPHY EDUCATION IN THE CONTEXT OF SOCIETY'S CULTURAL DEVELOPMENT

A collection of scientific works based on the materials of the XI International Scientific and Practical Conference of Young Scientists and Students, Odesa, 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези XI Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(24-25 жовтня 2025 р.)**

1 том

ОДЕСА 2025

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

**Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку
суспільства.** Матеріали і тези XI Міжнародної конференції молодих учених
та студентів (Одеса 24-25 жовтня 2025 р.). — Т.1. — Одеса: ПНПУ імені
К. Д. Ушинського, 2025. — 237 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського». Протокол № 6 від 27.11.2025 р.

Рецензенти:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор,
завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик
навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Білова Наталія Костянтинівна, кандидат педагогічних наук, професор,
професор кафедри теоретичної, музично-інструментальної та вокальної
підготовки, Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції.

Технічний редактор Ірина ЛЕВИЦЬКА

Ян ШО,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Сніжана КЛЮЄВА,

кандидат філософських наук, доцент, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

РОЛЬ НАРОДНО-ПІСЕННИХ ТРАДИЦІЙ У СТАНОВЛЕННІ ПРОФЕСІЙНОЇ ВОКАЛЬНОЇ ШКОЛИ УКРАЇНИ ТА КИТАЮ

Метою даної статті є дослідження ролі народно-пісенних традицій у процесі формування професійної вокальної школи України та Китаю. На основі аналізу наукових джерел і порівняльного вивчення систем вокальної освіти двох країн виявлено культурні, естетичні та педагогічні функції народної пісні у вокальному навчанні. Доведено, що народно-пісенна традиція становить не лише основу національного вокального мистецтва, але й є важливим засобом формування художнього мислення та культурної ідентичності студентів. Поєднуючи теоретичні й емпіричні дані, автор аналізує відмінності й тенденції інтеграції українських і китайських підходів до викладання народної пісні, підкреслюючи її значення для формування національної самобутності та інтернаціоналізації вокальної освіти. Результати дослідження створюють нові теоретичні підвалини для поглиблення компаративних студій у галузі народного вокального мистецтва та вдосконалення українсько-китайської співпраці в музичній освіті.

У другій половині XIX століття, у тісному зв'язку з пробудженням національної свідомості, процес формування української професійної вокальної школи збігався із систематизацією народнопісенної спадщини, що виявилось у тенденції «витворення національного мистецтва з народного джерела». Народна пісня виступала не лише носієм історичної пам'яті, але й духовної спадщини та національної ідентичності. Її глибока художня сутність істотно вплинула на розвиток професійного вокального мистецтва, концентровано втілюючи духовність та естетичний ідеал українського народу (Найпак, 2025). У процесі наслідування мелодій, насичених місцевими інтонаційними особливостями, студенти вдосконалювали діапазон, темброву палітру та виразність, поєднуючи технічну підготовку із формуванням національного стилю ще на початковому етапі навчання.

З утворенням професійних вокальних навчальних закладів відбувся ключовий перехід від стихійного передавання традицій до їх свідомої систематизації. Як зазначають Коваль і Мороз (2021), у вокальних курсах

доцільно впроваджувати спеціальні лекції з методики викладання народної пісні. Їхня мета полягає не лише у розвитку вокальних навичок майбутніх фахівців, а й у формуванні компетентності у сфері українського народно-музичного мистецтва, що дозволяє ефективно застосовувати набуті знання у подальшій професійній діяльності.

Із становленням сучасної китайської вокальної освіти, під впливом західної культури та педагогічних систем, у Китаї почав формуватися феномен інтеграції національних і європейських вокальних традицій. Народна пісня від початку виконувала функцію культурного посередника — синтезуючи етнічні елементи із західною вокальною технікою для створення нового освітнього парадигмату. Дослідження Yi Dandan (2016) засвідчує, що залучення місцевих народних пісень у навчальний процес у вищих музичних закладах сприяє підготовці виконавців, які не лише оволодівають технікою співу, але й глибоко розуміють культурний контекст і художній зміст творів.

Одним із центральних принципів української вокальної педагогіки є синхронний розвиток технічних навичок і музичного сприйняття. Народна пісня є природним засобом для реалізації цього принципу. Народна мелодика здатна органічно стимулювати чуття ритму й інтонації, водночас розвиваючи дикцію та дихальну координацію. Навчальний процес за цією методикою виходить за межі простого наслідування: під керівництвом викладача студенти аналізують мелодичну структуру, ритмічну організацію та емоційний зміст пісень, перетворюючи інтуїтивне відчуття на свідоме технічне володіння. На прикладі класичних українських пісень «Тече річка», «Ой ти, дівчино, з горіха зерня» можна спостерігати, як їхня проста ритміка та циклічна форма використовуються як ефективний матеріал для тренування ритмічної стійкості та дихальної організації фрази. Таким чином, уже на початковому етапі навчання вокальна техніка студента формується на основі національної музичної інтонаційності.

Українські композитори та педагоги, такі як Микола Лисенко і Мирослав Скорик, усвідомлювали важливість народнопісенного підґрунтя у вихованні майбутніх співаків. Використання фольклорних джерел у їхній педагогічній практиці мало на меті не лише розвиток техніки, а й формування глибинної національної самосвідомості через «музичну мову рідної культури». Таким чином, народна пісня стала не лише основою мистецької освіти, а й рушійною силою формування самобутнього українського вокального стилю, який забезпечив школі міжнародне визнання.

Вивчення процесу інтеграції народно-пісенних традицій в українську та китайську системи вокальної освіти дозволяє виявити ключові методи й педагогічні моделі, що сприяють формуванню сучасної вокальної школи з національним підґрунтям і глобальним баченням. Приклад творчості українського співака Дмитра Гнатюка, який поєднав фольклорні інтонації з академічною технікою, демонструє ефективність цього синтезу (Mykhailo Markovych, 2024). Водночас дослідження української народної пісні у

китайській музикознавчій науці залишається обмеженим, що відкриває перспективи для подальших міжкультурних студій. Китайські науковці (Lin Guojun, 2024; Wenting Yang, 2024) останнім часом активно розробляють методики інтеграції місцевого фольклору у вокальну підготовку студентів, підкреслюючи роль народної пісні як засобу розвитку художнього мислення й національної самосвідомості.

У китайській професійній вокальній освіті народна пісня функціонує як систематизоване «джерело технічних елементів». Вона виступає не лише як матеріал для виконання, але і як структурна основа для вдосконалення вокальних навичок. Li Lanlan (2013) зазначає, що метою викладання народної пісні є формування володіння специфічними тембровими й регіональними особливостями — наприклад, «висхідна експресія» Шеньсі, «м'якість» Цзяннань чи поліфонічна манера Юньнані. Такий «технічний відбір» з фольклорного матеріалу створює підґрунтя для подальшого засвоєння академічного співу, забезпечуючи студентам широку технічну базу та збереження національного колориту.

В освітній парадигмі двох країн помітні відмінності: у Китаї головна увага приділяється вихованню культурної спадковості та розвитку індивідуальної виразності через народну пісню, тоді як в Україні вона розглядається як фундамент науково обґрунтованої вокальної підготовки. Ця різниця визначає відмінності у методах викладання — від формування вокального апарату до сценічної інтерпретації. Українська школа вирізняється системністю та технічною глибиною, що забезпечує її міжнародний авторитет; китайська — спрямованістю на інтеграцію мистецьких і культурних цінностей, що підтримує життєздатність національної вокальної традиції. Обидві системи взаємодоповнюють одна одну, створюючи простір для плідного міжкультурного діалогу (Лю Шучан, 2024).

Китайська вокальна педагогіка поступово виробила власну «бінарну модель» синтезу народної пісні та бельканто. Guan Jinyi (1990) наголошував, що, засвоюючи корисні елементи західного вокального мистецтва, необхідно передусім зберігати й розвивати традиції національного співу. Така педагогічна концепція передбачає послідовність: спочатку — засвоєння народних мелодій для формування почуття стилю, далі — опанування академічної техніки, що нормалізує дихання, резонанс і звукоутворення. Метою цієї моделі є внутрішнє поєднання національної інтонаційності з науковими принципами вокального мистецтва, аби зберегти культурну ідентичність у процесі модернізації.

Проведене дослідження створює теоретичну основу для системного аналізу функцій народно-пісенних традицій у вокальній освіті, порівняння шляхів і моделей їх інтеграції в Україні та Китаї, а також для виявлення механізмів, що сприяють розвитку художнього мислення, естетичного смаку та культурної ідентичності студентів. Результати можуть бути використані для подальшого вдосконалення процесів націоналізації та модернізації китайської

вокальної освіти, а також для розширення досліджень українського фольклору в міжнародному музикознавчому контексті.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що народно-пісенні традиції відіграють вирішальну роль у становленні професійної вокальної школи як України, так і Китаю. Вони забезпечують гармонійне поєднання національного змісту та академічної форми, сприяють формуванню творчих особистостей із глибоким відчуттям культурної спадщини та глобальної відкритості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Найпак Т. О. Вплив української народної пісні на професійне вокальне мистецтво / Т. О. Найпак. — Лозова: Лозівський фаховий вищий коледж мистецтв ХОР, 2025. — 968 с. (The 12th International scientific and practical)
2. Коваль Л., Мороз М. Здійснення вокальної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва у процесі вивчення українського пісенного фольклору. Нові технології навчання, № 95, 2021, С. 106–112.
3. Yi Dandan (易丹丹) . Application and Practice of Regional Folk Songs in Vocal Teaching in Colleges and Universities: A Case Study of Zhejiang Folk Songs. J. Aesthetic Education Journal (Meiyu Xuekan), 2016(12): 290. (in Chinese)
4. Markovych, Mykhailo. Dmytro Hnatiuk's creativity as an embodiment of the Ukrainian national singing tradition. Problems of Interaction Between Arts Pedagogy and the Theory and Practice of Education, № 72, 2024, pp. 7–21. DOI: 10.34064/khnum1-72.01. Харків: Харківський національний університет мистецтв ім. І. П. Котляревського.
5. Guojun, L., Meesorn, P., & Sartjinpong, N. (2024). The Importance of the Application of Han Folk Songs in the Vocal Music Lessons of Freshman Students in Guangzhou, The People's Republic of China. Journal of Modern Learning Development, 9(3), 288–300. retrieved from <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/article/view/265589>
6. Yang, W. (2024). Research on the Artistic Style and Singing Skills of Zhejiang Folk Songs. International Journal of Education and Humanities, 16(2), 113-115. <https://doi.org/10.54097/xvysw585>
7. Li Lanlan (李岚岚). A Study on the Teaching of Traditional Folk Song Singing. J. Sichuan Drama, 2013(2): 139. (in Chinese)
8. Лю Шучан. Порівняльне дослідження вокальної музичної освіти в Китаї та Україні. Електронний ресурс. — 2024. — Режим доступу: <http://hdl.handle.net/123456789/2269>. — (Наукові статті).
9. Guan, Jinyi (管谨义). Singing resonance and its application J. Journal of Central Conservatory of Music, 1999(3). (in Chinese).

Si Huakun	
The genre of transcription in music within the context of academic integrity.....	146
Агафонова Н.	
Темброва палітра як засіб художньої виразності у хоровому мистецтві.....	149
Чжао Шуран, Ключєва С.	
Естетика хореографічного тексту сучасного танцювального мистецтва.....	151
Ткачук О.	
Сучасний балет як засіб емоційного відгуку на актуальні світові події (на прикладі балету «Flight Pattern» Кристал Пайт).....	153
Luo Zhenwei, Stepanova L.	
Chamber and vocal music in the concert repertoire of Chinese singers.....	158
Лю Юйсюань, Ашихміна Н.	
Китайська «чайна» опера Хуанмейсі.....	161
Wu Chenxi, Stepanova L.	
The problem of performing interpretation of vocal cycles.....	163
Hu Yi, Gorozhankina O.	
The genre of piano miniature in the works of Zhang Shuai.....	166
Чжан Цзицін, Вороновська О.	
The interrelationship between melody and word in Chinese vocal art.....	170
Dobrova H.	
«Compositional concept of a choreographic production» as a phenomenon and a scientific notion.....	172
У Менцзи	
Інтерпретаційно-виконавські аспекти камерних вокальних творів китайських композиторів.....	175
Liang Ziwen	
Interpretive specificity of chamber and vocal lyrics by A. Kos-Anatolsky in the executive dimension.....	177
Farmahei M.	
Creation of a visual (stage) concept for the choreographic production "The artist" with the involvement of artificial intelligence.....	181
Лещенко І.	
Художні засоби вираження страху у хореографії.....	183
Zhou Zhijie	
Declamatoriness as a means of vocal-performance expressiveness.....	187
Ян Шо, Ключєва С.	
Роль народно-пісенних традицій у становленні професійної вокальної школи України та Китаю.....	191